

Σύγχρονα Θέματα
Τχ. 112, Ιαν - Μάρ. 2011
σελ. 11

Η λογοκλοπή είχε διαπραχθεί από συνάδελφο που υπηρετεί στο Πανεπιστήμιο Κύπρου και καταγγέλθηκε επωνύμως προς την Πρυτανεία του Πανεπιστημίου, λαμβάνοντας ακολούθως δημοσιότητα στον τοπικό τύπο και στο διαδίκτυο. Η καταγγελθείσα ξεκίνησε έναν δικαστικό αγώνα κατά του καταγγέλαντος, αλλά μετά τις πρώτες ήττες (απόρριψη αιτημάτων προσωρινής διαταγής και ασφαλιστικών μέτρων) απέσυρε την έγκληση για εξύβριση και δυσφήμιση που είχε καταθέσει.

Η πειθαρχική επιτροπή του Πανεπιστημίου Κύπρου, στην οποία παραπέμφθηκε το θέμα, όρισε «ερευνώντα λειτουργό», ο οποίος σε μακροσκελή και εμπεριστατωμένη έκθεσή του κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η συνάδελφος «έχει πράγματι διαπράξει λογοκλοπή, ότι αυτό δεν μπορεί να αγνοηθεί, και ότι η [εκ μέρους της ελεγχόμενης τυχόν] άγνοια δεν αποτελεί δικαιολογία». Πρότεινε δε την επιβολή της ποινής της γραπτής επίπληξης. Η πειθαρχική επιτροπή ανακάλυψε εκ των υστέρων ότι η ενδεχόμενη λογοκλοπή είχε διαπραχθεί «προτού υιοθετηθούν οι σχετικοί κανονισμοί του Πανεπιστημίου Κύπρου» και αποφάσισε «πως δεν μπορεί να προχωρήσει η πειθαρχική διαδικασία».

Ο Παναγιώτης Θανάσας διδάσκει φιλοσοφία στο ΑΠΘ.

Όλα αυτά δεν έχουν ιδιαίτερη σημασία. Σημασία έχει ένα κείμενο-«γνώμοδότηση» που προσκόμισε η ελεγχόμενη προς υπεράσπισή της, και το οποίο φέρει την υπογραφή του ομοτέχνου της φιλοσόφου, Προέδρου της Ελληνικής Εταιρείας Ηθικής, και εσχάτως Πρύτανη του Πανεπιστημίου Αθηνών. Ίδου πώς κρίνει ο κ. Θεοδόσης Πελεγρίνης το επίμαχο δημοσίευμα:

«Στο συγκεκριμένο δημοσίευμα η συγγραφέας [...] κάνει μια ερμηνευτική ανάγνωση των απόψεων του MacIntyre στην προσπάθειά της να διερευνήσει και να εντοπίσει τις αριστοτελικές του καταβολές. Η ερμηνευτική είναι μια μέθοδος που χρησιμοποιείται όχι μόνο στη φιλοσοφία αλλά και στη λογοτεχνία και σε άλλες ανθρωπιστικές επιστήμες, και περιλαμβάνει ένα είδος συμπαθητικής, εσωτερικής κατανόησης ή, αλλιώς, ταύτισης του ερευνητή με τις ιδέες και τις απόψεις του φιλοσόφου ή λογοτέχνη ο οποίος μελετάται. Στην περίπτωση της ερμηνευτικής ανάλυσης ενός φιλοσοφικού κειμένου το θέμα της λογοκλοπής δεν τίθεται καν, διότι ο μελετητής –και η επιτυχία του εγχειρήματός του συνίσταται στο ότι– κατανοεί πλέον εκ των έσω τις απόψεις του φιλοσόφου, τις ενστερνίζεται και μιλά και στοχάζεται σαν να ήταν ο ίδιος ο φιλόσοφος τον οποίον ερμηνεύει» (14.1.2010 – η σύνταξη χωρίς διορθώσεις).

Ο αναγνώστης αυτών των φράσεων, αν είναι μελίχιος, θα τις αντιμετωπίσει πιθανώς με ένα μελαγχολικό χαμόγελο. Η

ερμηνεία, βεβαίως, δεν είναι «ταύτιση» αλλά διάλογος. Όποιος επιχειρεί να στοχασθεί υποδουόμενος το ερμηνευτικό του αντικείμενο, δεν ερμηνεύει, αλλά απλώς διακωμωδεί ή γελοιοποιείται (ή, έστω, συγγράφει φιλοσοφικά μονόπρακτα). Και πάντως, αν κάποιος έχει μάθει «να μιλά και στοχάζεται σαν να ήταν ο ίδιος ο φιλόσοφος», μπορεί τουλάχιστον να θέτει εντός εισαγωγικών τα αυτούσια αποσπάσματα από το έργο του φιλοσόφου, αντί να τα παρουσιάζει ως δικά του.

Επειδή δε ο συντάκτης των ανωτέρω φράσεων τυχαίνει να είναι και Πρύτανης, το χαμόγελο ίσως και να αφορά γενικότερα την ποιότητα της ηγεσίας του αρχαιότερου ελληνικού Πανεπιστημίου. Ιδιαίτερα μάλιστα αν αναλογισθεί κανείς ότι στον Τομέα του κ. Πρύτανη στεγάζεται και συνάδελφος που προ ετών αντιμετώπισε στο Πανεπιστήμιο Κρήτης σοβαρές κατηγορίες λογοκλοπής (και ο οποίος δεν θεραπεύει καν το αντικείμενο του Τομέα). Στεγάσθηκε επίσης κυρία για την οποία, στο πλαίσιο κρίσης για την εξέλιξή της σε ανώτερη βαθμίδα, μέλη του εκλεκτορικού σώματος κατέθεσαν συντριπτικό υπόμνημα το οποίο τεκμηριώνει και δικές της εκτενείς λογοκλοπές. Έκανε κάτι για αυτό ο κ. Πρύτανης; Ή μήπως ενέταξε και τούτη την περίπτωση στην (δικής του επινοήσεως) έννοια της... ερμηνευτικής ταυτοποιοῦ ενσυναίσθησης;